

Returadresse: Arkivverket
Pb 4013 Ullevål Stadion
0806 OSLO

ARKIVVERKET

METEOROLOGISK INSTITUTT

Postboks 43 Blindern

0313 OSLO

Dato	14.4.2021
Din ref.	2020/361-11
Vår ref.	2021/4090
Saksbehandler	HANKNU/BEVAR

Vedtak om bevaring og kassasjon - Meteorologisk institutt

Vi viser til brev av 17. februar 2021, hvor Meteorologisk institutt har oversendt forslag til bevaring og kassasjon for Meteorologisk institutt på Blindern. Meteorologisk institutt ønsker også å gjøre forslaget gjeldende for Vervarslinga på Vestlandet (Bergen) og Vervarslinga for Nord-Norge (Tromsø).

Meteorologisk institutt foreslår at sakarkivet bevares i sin helhet etter å ha blitt gjennomgått med tanke på arkivbegrensning og kassasjon etter fellesbestemmelsene for statsforvaltningen.

Med hjemmel i arkivloven § 12, jf. arkivforskriften § 16, godkjenner Riksarkivet vedlagte forslag til bevaring og kassasjon for Meteorologisk institutt. Planen gjøres også gjeldende for Vervarslinga på Vestlandet og for Vervarslinga for Nord-Norge, slik dette er beskrevet i forslaget.

§ 7-11 i Riksarkivarens forskrift er nå foreslått revidert slik at personalopplysninger ikke skal avleveres, men oppbevares av organet i et gitt tidsrom før kassasjon. Men her er konkret ordlyd eller tidspunkt for ikrafttredelse foreløpig ikke avgjort.

Arkivverket vil infomere om at kravet til avlevering er at materialet minst er 25-30 år gammelt, jf. riksarkivarens forskrift § 6-2. Arkivverket har svært begrenset depotplass tilgjengelig de nærmeste årene. Riksarkivarens forskrift (kap. 8) åpner opp for mediekonvertering av papirarkiv med elektronisk register. Vi ber dere vurdere om dette kan være et alternativ for materialet som dekkes av bevaringsvedtaket. Ta gjerne kontakt med fagdirektør Stian Norli for nærmere informasjon: stno@arkivverket.no.

Med hilsen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen underskrifterEspen Sjøvoll

avdelingsdirektør

Anne Aune

fagdirektør

Meteorologisk
institutt

ARKIVVERKET

Postboks 4013 Ullevål stadion
0806 OSLO

Vår ref: 2020/361-11
Deres ref:

Dato: 17.02 2021
Saksb: TRINETE

Bevaring- og kassasjonsplan (BK-plan) for godkjenning

Vedlagt sendes forslag til BK-plan for Meteorologisk institutt (MET) sakarkivmateriale t.o.m 2016. Planen gjelder for METs lokasjoner Oslo (Meteorologisk institutt Blindern, ViO), Bergen (Værvarslinga på vestlandet, VpV) og Tromsø (Værvarslinga for Nord-Norge, VNN).

Forslag til BK-plan beskriver materiale ved lokasjon Blindern, men ber om at VpV og VNN inkluderes i søknaden i og med at materiale skapt de tre stedene er ganske likt.

Vi imøteser deres tilbakemelding på om denne godkjennes.

Vennlig hilsen

Simon Rasmussen(e.f.)

Økonomidirektør, Meteorologisk institutt

Vennlig hilsen

Trine Tjensvold Eriksen
Seniorrådgiver for ArkivteamMET,
Miljødirektoratet, Seksjon for arkiv og
dokumentasjon

*Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne
signaturer.*

Meteorologisk institutt
Org.nr 971274042
post@met.no
www.mct.no / www.yr.no

Oslo
Pb 43, Blindern
0313 Oslo
T. 22 96 30 00

Bergen
Allegaten 70
5007 Bergen
T. 55 23 66 00

Tromsø
Pb 6314
9293 Tromsø
T. 77 62 13 00

Bevarings- og kassasjonsplan for Meteorologisk Institutt (MI)

Meteorologisk
institutt

Innhold

Innledning.....	3
Meteorologisk Institutt	4
Bevarings- og kassasjonsregler.....	4
Om Meteorologisk Institutt.....	5
Historikk	5
Kontorer	5
Oppgaver.....	6
Om arkivet etter Meteorologisk Institutt.....	6
Sakarkiv etter arkivnøkkel	7
Bevarings- og kassasjonsvurdering av sakarkivet.....	7
Metode for vurdering av arkivmaterialet.....	8

Innledning

Bevarings- og kassasjonsvurderingen av arkivet etter Meteorologisk Institutt (MI) er utført i november 2020 av Lars Erik Hjorthaug fra Stiftelsen Asta.

Meteorologisk Institutt har ikke tidligere fått utarbeidet bevarings- og kassasjonsregler for sitt arkivmateriale.

Materiale skapt av Meteorologisk institutt Blindern er utgangspunktet for denne bevarings- og kassasjonsvurderingen. Det søkes likevel om godkjent bk-plan også for materiale skapt av *Vervarslinga i Nord-Norge* og *Vervarslinga på Vestlandet*. Materialet for disse tre avdelingene er likt. Meteorologisk institutt har tidligere avlevert materiale til Arkivverket. Dette materialet er ikke vurdert i denne bevarings- og kassasjonsvurderingen.

Dokumentet er todelt. I første del av dokumentet presenteres først Meteorologisk Institutt med momenter som historie, funksjon og virksomhet, organisasjon og arkivmateriale. Videre følger bevarings- og kassasjonsvurderinger av arkivet. Andre del av dette dokumentet består av en gjennomgang av regelverket for bevaring og kassasjon, og beskriver metoden som er brukt i forbindelse med bevarings- og kassasjonsvurdering av arkivmaterialet. Denne metoden er hentet fra Bevaringsutvalgets rapport fra 2002.

Dokumentet oppfyller de kravene som stilles i *Forskrift om offentlege arkiv av 11. desember 1998 nr. 1193* (Arkivforskriften) til bevarings- og kassasjonsregler, og er basert på de anbefalte arbeidsmetodene fra Riksarkivaren. Videre er det foretatt vurderinger på bakgrunn av *Rapport fra bevaringsutvalget*. Dokumentet er utformet slik at det skal gi en oversikt over hva som skal bevares og dermed avleveres.

Meteorologisk Institutt. Blindern.

Bevarings- og kassasjonsregler

Arkivserie	Bevarings- og kassasjonsregler	Bevares i hm	Kasseres i hm
A – Møtebøker	Bevares i henhold til <i>Forskrift om offentlige arkiv §15</i> . Må regnes som sak av prinsipiell karakter		
B - Kopibøker	Bevares som følge av krav i eldre forskrift	14	
C - Journaler	Bevares i henhold til <i>Forskrift om offentlige arkiv §15</i>		
D – Sakarkiv etter organets hovedsystem	Sakarkivet bevares etter at det er foretatt arkivbegrensning og kassasjon etter <i>Felles bevarings- og kassasjonsbestemmelser for statsforvaltningen</i>	92	
E – Sakarkiv ordnet etter sideordnet system	Bevares i henhold til <i>Forskrift om offentlige arkiv §15</i> . Det meste av materialet er fra før 1950		
F – O Spesialserier innenfor hver enkelt arkivskapers fagområde			
P - Personalforvaltning	Sakarkivet bevares etter at det er foretatt arkivbegrensning og kassasjon etter <i>Felles bevarings- og kassasjonsbestemmelser for statsforvaltningen</i>	40	
R - Regnskap	Sakarkivet bevares etter at det er foretatt arkivbegrensning og kassasjon etter <i>Felles bevarings- og kassasjonsbestemmelser for statsforvaltningen</i>		
Z – Egenproduserte trykksaker	Bevares		
Totalt i hyllemeter		146	

Om Meteorologisk Institutt

Historikk

Det norske meteorologiske institutt ble opprettet som et universitetsinstitutt ved stortingsbeslutning våren 1866 og kgl.res. 28.7. samme år. Bestyreren var samtidig professor ved Universitetet, men fikk senere tittelen direktør, etter at instituttet i 1909 ble skilt ut som en frittstående institusjon og lagt direkte under Kirke- og undervisningsdepartementet. Varslingstjenesten begynte tidlig. Vi kan nevne stormvarsler fra ca. 1870 og værvarsler for Østlandet fra 1882. Meteorologisk Observatorium i Bergen (1903-) ble en forløper for Værvarslinga på Vestlandet, opprettet 1920. Haldde-Observatoriet i Kåfjord 1912-1926 og Geofysisk Institutt i Tromsø 1918-1927 var forløpere for distriktssentralen for værvarslingstjenesten i Nord-Norge. Flere hundre målestasjoner ble opprettet over hele landet. Arktiske stasjoner ble opprettet på Spitsbergen (1912), Bjørnøya (1920), Jan Mayen (1921) og i Myggbukta på Øst-Grønland (1922). De meteorologiske institusjonene deltok i det internasjonale meteorologiske samarbeidet. De ledende forskerne lå tidvis i det internasjonale toppsjiktet innenfor sine forskningsområder. Bergenskolen (polarfrontmeteorologien) ble grunnlagt og utviklet av professor Vilhelm Bjerknes m.fl. fra ca. 1917. Meteorologisk institutt fikk definert sin posisjon som ledende institusjon innen etaten ved administrasjonsordninger gitt av Kirke- og undervisningsdepartementet 1920 og ved kgl.res. 7.6.1929. Direktøren ga detaljerte utfyllende regler for de meteorologiske institusjonene 1930 og 1940. Under okkupasjonen 1940-1945 opprettholdt instituttet sin vitenskapelige og en del annen virksomhet. Tyskerne opprettet sin egen værtjeneste og la ned forbud mot utsending av norske værmeldinger. I 1946 overtok Meteorologisk institutt med tilknyttede institusjoner Luftforsvarets værtjeneste, og heretter ble også værtjenesten for den sivile luftfart sterkt utbygd (kilde: Arkivportalen).

Meteorologisk Institutt er i dag et statlig forvaltningsorgan med særskilte fullmakter, underlagt Klima- og miljødepartementet som oppnevner dets styre. Ansvar for den daglige ledelsen ligger hos instituttets direktør.

Kontorer

Hovedkontoret ligger på Blindern i Oslo, mens det er avdelinger for værvarsling også i Bergen og i Tromsø.

Det er værtjenestekontorer på flyplassene Bardufoss, Bodø, Svalbard og Ørland, men automatisering og driftsomlegging av luftforsvaret og Avinor fører til at behovet for meteorologisk personell ved flyplassene stadig minker.

Det er også utstasjonert meteorologisk personell på ishavsstasjonene Jan Mayen, Bjørnøya og Hopen.

Oppgaver

Blant instituttets oppgaver er å utarbeide værvarsler, studere Norges klima og gi klimatologiske utredninger, og innhente meteorologiske data i Norge, nærliggende havområder og på Svalbard. Instituttets oppgaver er spesifisert i instituttets vedtekter §1 Formål:

Meteorologisk institutt står for den offentlige meteorologiske tjeneste for sivile og militære formål.

Instituttet skal arbeide for at myndigheter, næringslivet, institusjoner og allmennheten best mulig kan vareta sine interesser for sikring av liv og verdier, for planlegging og for vern av miljøet. Instituttet skal blant annet:

- *utarbeide værvarsler*
- *studere Norges klima og gi klimatologiske utredninger*
- *innhente meteorologiske data i Norge, nærliggende havområder og på Svalbard*
- *drive forsknings- og utviklingsarbeid*
- *levere flyværtjenester*
- *formidle resultatene av sitt arbeid*
- *utføre oppdrag og yte spesialtjenester*
- *delta i det internasjonale meteorologiske samarbeid*

Kilde: Store Norske Leksikon.

Om arkivet etter Meteorologisk Institutt. Blindern.

Arkivmaterialet går fra ca. 1976-2016 og utgjør ca. 146 hyllemeter (hm) med papirarkiver. Materialet står oppbevart i stiftelsens lokaler i riksarkivbygningen i Oslo og ved stiftelsen avdeling i Vestby utenfor Oslo. Sakarkiv etter arkivnøkkel utgjør ca. 92 hm. Kopibøker og personalsaker utgjør ca. 54 hm. Materialet er det eneste i sitt slag som dokumenterer daglig drift når det gjelder utarbeidelse av værvarsler samt innhenting av meteorologiske data i Norge.

Meteorologisk Institutt har tidligere avlevert sine eldste arkiver til Riksarkivet. Dette materialet omfatter tidsperioden ca. 1865 – 1974. Det finnes imidlertid ytterligere arkivmateriale fra samme periode som hovedsakelig har stått oppbevart på direktørens kontor hos Meteorologisk institutt.

Disse arkivene har vært oppbevart ved hovedkontoret på Blindern og ved et lager på Frysja i Oslo. Mye av dette materialet er nå blitt ordnet av Stiftelsen Asta, og det er søkt Arkivverket om avlevering. Det er blant annet snakk om en rekke sakarkivserier frem til 1976.

Vervarslinga i Nord-Norge / Vervarslinga på Vestlandet

Materialet som blir bevarings- og kassasjonsvurdert i denne rapporten er nyere materiale fra 1976-2016, og skriver seg fra Meteorologisk Instituttets virksomhet i Oslo. Det søkes likevel om at bevarings- og kassasjonsplanen blir godkjent også for materiale skapt av Vervarslinga i Nord-Norge og Vervarslinga på Vestlandet. Materialet skapt her er tilsvarende likt materialet skapt av Meteorologisk institutt Blindern.

Vervarslinga i Nord-Norge:

- Sakarkiv etter nøkkel, personalmapper, korrespondanse. 48 hm.

Vervarslinga på Vestlandet:

- Sakarkiv etter nøkkel, personalmapper, korrespondanse. 90 hm.

Deler av dette materialet er blitt pakket opp, resten står lagret på paller hos Iron Mountain i Vestby.

Metode for vurdering av arkivmaterialet

Riksarkivaren oppnevnte i 2000 et utvalg som skulle vurdere hovedprinsipper og tilnæringsmåter for bevaringsarbeid av offentlige arkiv. Utvalget avsluttet sitt arbeid i 2002 og la fram *Rapport fra Bevaringsutvalget* (Riksarkivaren, Oslo 2002). Rapporten foreslår prinsipper, kriterier og arbeidsmetode for bevaring og kassasjon av arkivmateriale. Utarbeidelse av bevarings- og kassasjonsregler for arkivmaterialet etter Norges Bank er basert på denne rapporten.

Bevaringsrapporten påpeker at kassasjon av offentlig arkivmateriale som en hovedregel skal gjøres ut fra samfunnsøkonomiske hensyn. Kostnadene ved kassasjon skal ikke overskride utgiftene til en uavkortet bevaring av materialet. Med hensyn til kostnadsaspektet bør man ta utgangspunkt i en bevarings- og kassasjonsvurdering på makronivå. Man vurderer arkivskapere, arkiver eller arkivserier med tanke på bevaring og kassasjon, fremfor enkeltdokumenter og for små enheter. En makrovurdering innebærer en overordnet beskrivelse av arkivskapers virksomhet og funksjoner. Målet er å komme fram til hvilke funksjoner det er viktig å dokumentere og hvor disse blir dokumentert. Det er likevel nødvendig å gå inn i arkivmaterialet for å kunne vurdere bevaring og kassasjon. Behovet kommer tydelig fram i forhold til vurdering av arkivets informasjonsverdi.

Bevaringsrapporten tar utgangspunkt i fire bevaringsformål som arkivmaterialet skal vurderes mot. Formålene springer ut fra Lov av 4. desember 1992 nr. 126 om arkiv (Arkivloven) sin formålsparagraf og er tilknyttet ulike kriterier.

- **Formål 1 (F1): Dokumentasjonsverdi.**

Man skal dokumentere offentlige organers funksjon i samfunnet, utøvelse av myndighet og rolle i forhold til det øvrige samfunn og samfunnsutviklingen.

Tilhørende kriterier: Administrativt nivå, saksbehandlingstype, saksbehandlingsledd, ekstraordinære/ordinære aktiviteter, pionervirksomhet, primær/ internfunksjon i virksomheten.

- **Formål 2 (F2): Informasjonsverdi.**

Man skal bevare materiale som gir informasjon om forhold i samfunnet på et gitt tidspunkt og som belyser samfunnsutviklingen. Her vil det også være snakk om informasjon som går utover virksomhetens funksjon og virke.

Tilhørende kriterier: Tidspenn/kontinuitet, omfang, informasjonstetthet og tematisk variasjon, lenkbarhet med annet materiale, kvalitative egenskaper og alder.

- **Formål 3 (F3): Personers og virksomheters rettigheter og plikter**

Man skal dokumentere personers og virksomheters rettigheter og plikter i forhold til det offentlige og hverandre.

Tilhørende kriterier: Saksbehandlingens konsekvenser og hjemmelsgrunnlag.

- **Formål 4 (F4): Arkivskapende organers rettigheter og plikter**

Man skal dokumentere arkivskapende virksomheters rettigheter og plikter i forhold til andre instanser.

Tilhørende kriterier: Organets administrative og driftsmessige behov.

Formålene skal vurderes trinnvis fra F1–F4. Faller materiale inn under kriteriene for bevaring i F1 og F2 skal det bevares for ettertiden, enten i sin helhet eller i form av prøver. Hvis materiale bevares etter F3 eller F4 er det ofte snakk om en tidsbegrenset oppbevaring. Materiale kan kasseres når det ikke lenger er gyldig som juridisk dokumentasjon eller det har tapt sin verdi for arkivskaper. I noen tilfeller kan dette være et behov som kan bestå over lang tid, noe som kan tilsi langvarig bevaring.

I tillegg skisserer Bevaringsrapporten enkelte tilleggskriterier som skal vurderes uavhengig av de ulike bevaringsformålene. Det mest relevante er kriteriet knyttet til redundans/unikhet. Hvis

dokumentasjonen finnes flere steder, skal man bestrebe seg på å bevare den kun på ett sted. I tillegg må materialets kontekstinformasjon tas i betraktning når man vurderer redundans.

Sakarkiv etter arkivnøkkel

Sakarkivene er ordnet etter arkivnøkkel og utgjør ca. 92 hyllemeter. Materialet omfatter egenforvaltning i klasse 0, 1 og 2, og fagklasse 3. Arkivmaterialet går fra ca. 1976-2016.

Det resterende materialet utgjør ca. 54 hyllemeter, og består av kopibøker (14 hm), og personalforvaltning (ca. 40 hm).

Bevarings- og kassasjonsvurdering av sakarkivet

F1 Vurdering av dokumentasjonsverdien for organets samfunnsvirksomhet

Arkivmaterialet viser saksgangen i arbeidet med å utarbeide værvarsler, studere Norges klima og gi klimatologiske utredninger, og innhente meteorologiske data i Norge, nærliggende havområder og på Svalbard. Dette er primærfunksjonene til MI.

F2 Vurdering av materialets informasjonsverdi

Materialet har både en stor informasjonsverdi og historisk verdi da det er unikt i sitt slag i Norge. Arkivet dokumenterer daglig drift og utvikling i arbeidet med å utarbeide værvarsler, studere Norges klima og gi utredninger, og innhente meteorologiske data i Norge.

F3 Vurdering av dokumentasjonsverdien for personers og virksomheters rettigheter og plikter

Sakarkivet etter Meteorologisk Institutt har ingen administrativ og juridisk gyldighet over tid.

F4 Dokumentere arkivskapende virksomheters rettigheter og plikter og rettigheter i forhold til andre instanser

Sakarkivet etter Meteorologisk Institutt har ingen administrativ og juridisk gyldighet over tid.

Konklusjon

Sakarkivet etter MI bevares i sin helhet etter at arkivbegrensning og kassasjon etter fellesbestemmelsene for statsforvaltningen er foretatt. I sakarkivet finnes korrespondanse og saksbehandling som omhandler MI på et overordnet nivå. Sakarkivet dokumenter en viktig og sentral del av norsk historie når det gjelder både vær og klima. Fellesklassene inneholder også materiale som blant annet dokumenterer innkjøp av viktig utstyr til værobservasjon og varsling. Dette er materiale som bør bevares.

Det foreslås derfor at sakarkivet bevarer i sin helhet etter å ha blitt gjennomgått med arkivbegrensning og kassasjon etter fellesbestemmelsene for statsforvaltningen.